

ИЛЯ ИЛФ, ЕВГЕНИЙ ПЕТРОВ ЛЮБИТЕЛИ НА ФУТБОЛА

Превод от руски: Лиляна Минкова, Миряна Башева, 1979

chitanka.info

За всички граждани лятото свърши. Гражданите ходят вече с галоши, очакват покорно грипа, честичко се спират до радиаторите на парното и ги гаят със студени пръсти.

Но за футболните запалянковци лятото е още в разгара си. Тясно притиснати един до друг, те седят на стадиона, покрили главите си с вестници, а по бузите им се стичат едри капки. И не може да се разбере — дъжд ли се стича по бузите на запалянковците или сълзи на възторг от великолепната игра.

Няколко пъти в годината се случват светли и прекрасни, почти неестествени дни, когато в Москва не се провежда нито едно заседание. В такива дни не звънтят председателски звънчета, никой не иска думата, за да оповести дневния ред, не се чуват задгробните гласове на докладчиците.

Всички са си отишли. Отишли са на стадион „Динамо“ — на мач.

От всички страни към Страстния площад се стичат любители на футбола, млади и стари запалянковци. Оттук е прекият път за стадион „Динамо“. Оттук многохилядните тълпи се понасят неудържимо напред.

Тъкмо тук, на тази права, образувана от улица Тверска, Ленинградското шосе и „показния километър“, стана първият и засега единствен в света случай, при който пешеходци прегазиха автомобил.

Повтаряме. Не автомобилът прегазил пешеходец, а пешеходците прегазиха автомобил.

Драмата се разигра на „показния километър“. Нетърпеливите запалянковци, съзрели отдалече грапавите сиви бастиони на „Динамо“, които се мерзелееха сред гъсталаците на Петровския парк, развиха непозволена скорост и смачкаха в миг едно пресичащо шосето фордче модел „А“. Фордът писукаше като зайче. Но беше късно. През него минаха петдесет хиляди души, след което потърпевшият беше предаден, разбира се, на „Вторични суровини“.

На същата права някаква бабичка, пристигнала в деня на мача от Можайск, стояла безрезултатно цели осем часа на опашката на трамвайната спирка и си заминала обратно за Можайск, без да може изобщо нещо да разбере.

В такъв ден положението на обикновените граждани е ужасно. Всички пътища и превозни средства са задръстени от запалянковци.

Като ръкомахат и споделят предвижданията си за предстоящия мач, те окупираат вагоните, платната и тротоарите на улиците, трупат се край редките таксито и с умоляващи лица увещават шофьорите да ги откарат до стадиона, молят ги като просяци, със сълзи на очи.

С една дума, така или иначе, но щастливите притежатели на билети (това са обикновено зрители, организирани в заводските профкомитети) стигат до стадиона. Там ги очакват още по-големи тълпи. Това са неорганизираните зрители, които не са си намерили билети и няма да си намерят. Дошли са с надеждата за чудо.

Сметката е проста: все на някой от петдесетте хиляди зрители ще му се разболее жената или приятелят. „Нали има такива случаи“ — мечтае неорганизираният зритель. И този „някой“ ще си продаде билета. Или пък някой полуумен индивид, след като си е проправил път чак до входа за северната трибуна, изведнъж ще се разкандърдиса, изведнъж ще му се отще да ходи на мач. И също ще си продаде билета.

Ала неорганизираният зритель напразно занича в очите на организираните и шепне:

— Да имате излишно билетче?

Всичко е напразно. Жените и приятелите в такъв ден не боледуват, а полуумни индивиди изобщо няма.

Твърдят впрочем, че някакъв чуждак предложил излишен билет за кръглата трибуна. И щом го изрекъл, тутакси потънал в тълпата неорганизираните зрители. Близко две минути продължили тежкото трополене и суматохата, а когато всички се пръснали със зачервени лица, на местопроизшествието намерили само две копчета от сако и купчинка пепел. И до ден-дневен никой не знае къде е изчезнал неблагоприятният притежател на билета.

Половин час преди започването на мача, когато зрителите прииждат на пасажите като херинги, а леките коли, събрани от цяла Москва, се строят в дълга весела лента, киното изпраща снимачна група, която бързо навъртява кадри, показващи уличното движение в Ню Йорк. Те са предназначени за филма „Акулата на капитала“.

Бетонните трибуни на стадиона са претъпкани. На северната зрителите развиват пакетчета и развълнувани, закусват (те не са успели да обядват). На южната, слънчева трибуна си правят от вестници смешни палячовски шапки и фунии и си ги нахлузват на главите.

Най-сетне прозвучават четирите тона на съдийската свирка. Всички неволно въздъхват. Пушачите предварително запалват цигара, та после да не се разсейват, а непушачите наляпват ментово драже „пектус“ и примляскват нервно с език.

Мачът протича с възмущаваща душата на запалянковеца бързина. Въпреки че играта трае час и половина, на запалянкото му се струва, че са го измамили, че са играли само две минути. И дори през тези две минути съдията е бил явно пристрастен към една от страните. На запалянкото винаги му се струва, че съдията си криви душата и съди неправилно, че петорката на нападателите не тича достатъчно бързо, а лявото крило хептен се е отпуснало, а пък голът беше от офсайд и изобщо да беше той, запалянкото, на терена, играта щеше да е къде-къде по-интересна и според правилата и изобщо на много по-голяма висота.

И все пак футболният запаляно е добър, истински човек. Той е млад. Той се вълнува, кипи, пали се, той цени високо задружната игра на отбора, точното подаване и неспасяемия удар във вратата. Той не може да понася смотаняците, нито пък тъй наречените солисти, които „се силят“, играят само за себе си и развалят цялата чудесна музика на футбола.

Нито едно зрелищно мероприятие не може да се похвали с такава огромна работническа аудитория, каквато е стадионът в деня на голям международен мач. „Работническият състав“ заема тук девет десети от местата.

Краят на второто полувреме протича по здрач. Над терена прелита тежък пощенски самолет. Той още е осветен от слънцето, а на трибуните вече ясно се различават припламванията на кибритените клечки. В тази тиха минута, когато за реванш остават само няколко скъпоценни минути и играта достига пределното си напрежение, от мястото си се надига първото конте с бял велурен каскет и настъпвайки хората по краката, се устремява към изхода. То е подмамено от мечтата да се качи в празен трамвай. И веднага след това събитие може да се определи броят на нищожествата, присъствували на мача. Те са някъде към три хиляди. Те скачат от местата си и хукват като луди към изхода. Това са жалки хорица, за които трамваят е по-важен от футбола. Презират ги като стачкоизменници.

И докато те с вой се хапят един друг в боричкането за местенце на крайната спирка на трамвая, целият масив от зрители изживява последните неповторими комбинации на футболното сражение.

И дори цяла минута след като съдията е свирил края на мача, всички седят неподвижно, после се надигат спокойно и се запътват чинно към шосето, вдигайки облаци прах. Тук, на „показния километър“, се обсъжда играта и се произнасят окончателните мнения за един или друг играч.

Тук самотникът се чувства зле. Иска му се да сподели, а няма с кого. С жалка усмивка самотникът се присламчва към групичките и се опитва да запrikaзва с тях. Но всички са увлечени от спора и появата на нов събеседник се посреща хладно. Горко на самотника!

На последния голям мач на един страстен любител на футбола му се случило нещастие. Той бил на стадиона с голяма компания, но на излизане изгубил приятелите си в тълпата. И се случило най-ужасното — нямало с кого да сподели впечатленията си.

Той се суетял сред чуждите равнодушни гърбове и не знаел какво да прави. Впечатленията напирали в него. И безсилен да сдържи чувствата си, той решил да прати някому телеграма. Но на кого?

В резултат на всичко това станало следното произшествие: в град Сизран раздавачът събудил посред нощ един кротък чиновник, чичо на споменатия запалянко, и му връчил телеграма. Провинциалният чичо дълго пристъпвал с боси крака по студения под и се напъвал да проумее неясната телеграма:

„Поздравявам резултат три два полза националния тчк от Турция се отличи лявото крило на Ребия зпт с много такт съди Кемал Рифат зпт зарадвай леля“

Чичото не мигнал цялата нощ. Лелята плачела и също не можела нищо да разбере.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.